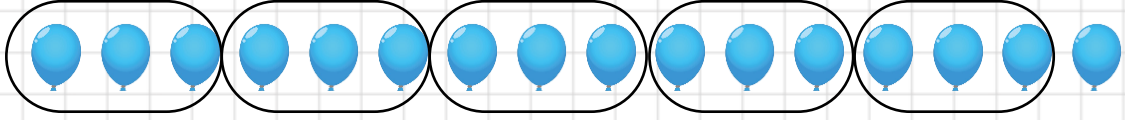

BÖLME İŞLEMİ

Bölme İşlemi: Bir sayıyı yada nesneleri eşit gruba ayırmak, paylaşmak için bölme işlemi yaparız.

► 16 tane balonu 3 öğrenciye eşit olarak paylaştırdık. Her öğrenciye kaç tane balon düşer?

$$\begin{array}{r} \text{Bölünen} \leftarrow 16 \quad \left| \begin{array}{l} 3 \\ \times \\ 5 \end{array} \right. \rightarrow \text{Bölen} \\ - 15 \quad \left| \begin{array}{l} 5 \\ \times \\ 01 \end{array} \right. \rightarrow \text{Bölüm} \\ \hline \text{Kalan} \leftarrow 01 \end{array}$$

- * Bölme işleminde bölünen sayı her zaman en büyüktür.
- * Kalan sayı, bölen sayı, bölüm; bölünen sayıdan büyük olamaz.
- * Kalan sayı bölenden büyük olamaz.
- * Bölme işlemi en büyük basamaktan başlar, sırayla gider.
- * Bölme işlemi ile çarpma işlemi birbirinin tersidir. $4 \times 3 = 12$ $12 \div 4 = 3$
- * Bölme işlemi yaparken ritmik saymadan veya çarpım tablosundan yararlanırız.
- * Bölme işlemi yan yana yaparsak $\div$ (bölü) işaretini kullanırız. $12 \div 2 = 6$

Kalansız Bölme İşlemi

- * Bölme işleminde kalan sayı 0 (sıfır) ise buna kalansız bölme deriz.

$$\begin{array}{r} 10 \quad \left| \begin{array}{l} 2 \\ \times \\ 5 \end{array} \right. \\ - 00 \\ \hline 00 \end{array} \quad \begin{array}{r} 15 \quad \left| \begin{array}{l} 3 \\ \times \\ 5 \end{array} \right. \\ - 15 \\ \hline 00 \end{array} \quad \begin{array}{r} 16 \quad \left| \begin{array}{l} 4 \\ \times \\ 4 \end{array} \right. \\ - 16 \\ \hline 00 \end{array} \quad \begin{array}{r} 20 \quad \left| \begin{array}{l} 5 \\ \times \\ 4 \end{array} \right. \\ - 20 \\ \hline 00 \end{array} \quad \begin{array}{r} 27 \quad \left| \begin{array}{l} 3 \\ \times \\ 9 \end{array} \right. \\ - 00 \\ \hline 00 \end{array} \quad \begin{array}{r} 32 \quad \left| \begin{array}{l} 4 \\ \times \\ 8 \end{array} \right. \\ - 00 \\ \hline 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 14 \div 2 = 7 & 24 \div 4 = \dots & 16 \div 2 = \dots & 45 \div 5 = \dots \\ 18 \div 3 = \dots & 28 \div 4 = \dots & 30 \div 6 = \dots & 42 \div 7 = \dots \end{array}$$

Kalanlı Bölme İşlemi

- * Bölme işleminde kalan sayı 1 ve daha fazla ise buna kalanlı bölme deriz.
- * Yan yana bölme işlemi yaparsak kalan sayı yazılmaz.

$$\begin{array}{r} 11 \overline{) 2} \\ -10 \\ \hline 01 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \overline{) 3} \\ -12 \\ \hline 02 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \overline{) 5} \\ -20 \\ \hline 02 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \overline{) 4} \\ -24 \\ \hline 01 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 27 \overline{) 4} \\ -24 \\ \hline 03 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 34 \overline{) 5} \\ -30 \\ \hline 04 \end{array}$$

$15 \div 2 = \dots\dots$

$32 \div 5 = \dots\dots$

$35 \div 6 = \dots\dots$

$38 \div 4 = \dots\dots$

$48 \div 9 = \dots\dots$

$23 \div 3 = \dots\dots$

$44 \div 5 = \dots\dots$

$29 \div 3 = \dots\dots$

$52 \div 7 = \dots\dots$

$36 \div 8 = \dots\dots$

Bölme Tablosu

- * Bölme tablosu, çarpım tablosunun tersidir.

$$\begin{array}{l} 1 \div 1 = 1 \\ 2 \div 1 = 2 \\ 3 \div 1 = 3 \\ 4 \div 1 = 4 \\ 5 \div 1 = 5 \\ 6 \div 1 = 6 \\ 7 \div 1 = 7 \\ 8 \div 1 = 8 \\ 9 \div 1 = 9 \\ 10 \div 1 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 2 \div 2 = 1 \\ 4 \div 2 = 2 \\ 6 \div 2 = 3 \\ 8 \div 2 = 4 \\ 10 \div 2 = 5 \\ 12 \div 2 = 6 \\ 14 \div 2 = 7 \\ 16 \div 2 = 8 \\ 18 \div 2 = 9 \\ 20 \div 2 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 3 \div 3 = 1 \\ 6 \div 3 = 2 \\ 9 \div 3 = 3 \\ 12 \div 3 = 4 \\ 15 \div 3 = 5 \\ 18 \div 3 = 6 \\ 21 \div 3 = 7 \\ 24 \div 3 = 8 \\ 27 \div 3 = 9 \\ 30 \div 3 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 4 \div 4 = 1 \\ 8 \div 4 = 2 \\ 12 \div 4 = 3 \\ 16 \div 4 = 4 \\ 20 \div 4 = 5 \\ 24 \div 4 = 6 \\ 28 \div 4 = 7 \\ 32 \div 4 = 8 \\ 36 \div 4 = 9 \\ 40 \div 4 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 5 \div 5 = 1 \\ 10 \div 5 = 2 \\ 15 \div 5 = 3 \\ 20 \div 5 = 4 \\ 25 \div 5 = 5 \\ 30 \div 5 = 6 \\ 35 \div 5 = 7 \\ 40 \div 5 = 8 \\ 45 \div 5 = 9 \\ 50 \div 5 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 6 \div 6 = 1 \\ 12 \div 6 = 2 \\ 18 \div 6 = 3 \\ 24 \div 6 = 4 \\ 30 \div 6 = 5 \\ 36 \div 6 = 6 \\ 42 \div 6 = 7 \\ 48 \div 6 = 8 \\ 54 \div 6 = 9 \\ 60 \div 6 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 7 \div 7 = 1 \\ 14 \div 7 = 2 \\ 21 \div 7 = 3 \\ 28 \div 7 = 4 \\ 35 \div 7 = 5 \\ 42 \div 7 = 6 \\ 49 \div 7 = 7 \\ 56 \div 7 = 8 \\ 63 \div 7 = 9 \\ 70 \div 7 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 \div 8 = 1 \\ 16 \div 8 = 2 \\ 24 \div 8 = 3 \\ 32 \div 8 = 4 \\ 40 \div 8 = 5 \\ 48 \div 8 = 6 \\ 56 \div 8 = 7 \\ 64 \div 8 = 8 \\ 72 \div 8 = 9 \\ 80 \div 8 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 9 \div 9 = 1 \\ 18 \div 9 = 2 \\ 27 \div 9 = 3 \\ 36 \div 9 = 4 \\ 45 \div 9 = 5 \\ 54 \div 9 = 6 \\ 63 \div 9 = 7 \\ 72 \div 9 = 8 \\ 81 \div 9 = 9 \\ 90 \div 9 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10 \div 10 = 1 \\ 20 \div 10 = 2 \\ 30 \div 10 = 3 \\ 40 \div 10 = 4 \\ 50 \div 10 = 5 \\ 60 \div 10 = 6 \\ 70 \div 10 = 7 \\ 80 \div 10 = 8 \\ 90 \div 10 = 9 \\ 100 \div 10 = 10 \end{array}$$

Bölme İşlemi Alıştırmalar

► Bölme işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 24 \overline{) 2} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \overline{) 3} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \overline{) 4} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \overline{) 6} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 68 \overline{) 6} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \overline{) 7} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 89 \overline{) 8} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \overline{) 2} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \overline{) 3} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 65 \overline{) 2} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 87 \overline{) 2} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 93 \overline{) 3} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 96 \overline{) 4} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \overline{) 4} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 21 \overline{) 2} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \overline{) 3} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \overline{) 4} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \overline{) 5} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 65 \overline{) 6} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 \overline{) 7} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 96 \overline{) 9} \\ \hline \end{array}$$

Bölme İşleminde Kısa Yol

* Bölme işleminde birler basamağı 0 olan sayıları 10'a bölerken 0 rakamları silinir.
Geri kalansayılar bölünür.

$$\cancel{10} \div \cancel{10} = 1$$

$$50 \div 10 = \dots\dots$$

$$90 \div 10 = \dots\dots$$

$$70 \div 10 = \dots\dots$$

$$60 \div 10 = \dots\dots$$

$$80 \div 10 = \dots\dots$$

$$20 \div 10 = \dots\dots$$

$$30 \div 10 = \dots\dots$$

Bölme İşleminde Sağlama Yapma

Bölme işleminin doğruluğunu kontrol etmek için çarpma işlemi yaparız.

Bölünen sayıyı bulma: Bölen ile bölüm çarpılır, kalan sayı toplanır.

Böleni bulma: Bölünen sayıyı bölüme böleriz.

► Bölünen sayıları bulalım.

$$\begin{array}{r} \boxed{\text{..17..}} \quad 2 \\ - \quad \quad \quad \times \\ \hline 01 \quad 8 \end{array}$$

$$8 \times 2 = 16$$

$$16 + 1 = 17$$

$$\begin{array}{r} \boxed{\dots\dots\dots} \\ - \\ \hline 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{\dots\dots} \overline{) 58} \\ - 40 \\ \hline \end{array}$$

A blank grid for drawing a rectangle. The grid is 10 units wide and 10 units high, with a thick black border. The grid lines are light gray.

$$\begin{array}{r} \boxed{\dots\dots} \overline{) 410} \\ \underline{-} \\ 2 \end{array}$$

► Bölme işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r|l} 242 & 2 \\ \hline & \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 284 & 2 \\ \hline \end{array}$$

$$463 \overline{) 2}$$

$$845 \overline{) 2}$$

$$667 \overline{) 2}$$

$$\begin{array}{r|l} 369 & 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 966 & 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 342 & 2 \\ \hline \end{array}$$

$$572 \overline{) 4}$$

$$\begin{array}{r|l} 626 & 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 428 \overline{) 3} \\ \underline{} \end{array}$$

$$501 \overline{) 4}$$

$$325 \overline{) 3}$$

$$624 \overline{) 6}$$

$$329 \overline{) 3}$$

$$\begin{array}{r|l} 496 & 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 562 \overline{) 6} \\ \underline{} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 326 \overline{) 4} \\ \underline{} \end{array}$$

$$818 \overline{) 9}$$

$$\begin{array}{r|l} 729 & 7 \\ \hline & \end{array}$$

